

Szolnok Városi Óvodák
Egységes Pedagógiai Szakszolgálat és
Pedagógiai – szakmai Szolgáltató Intézmény

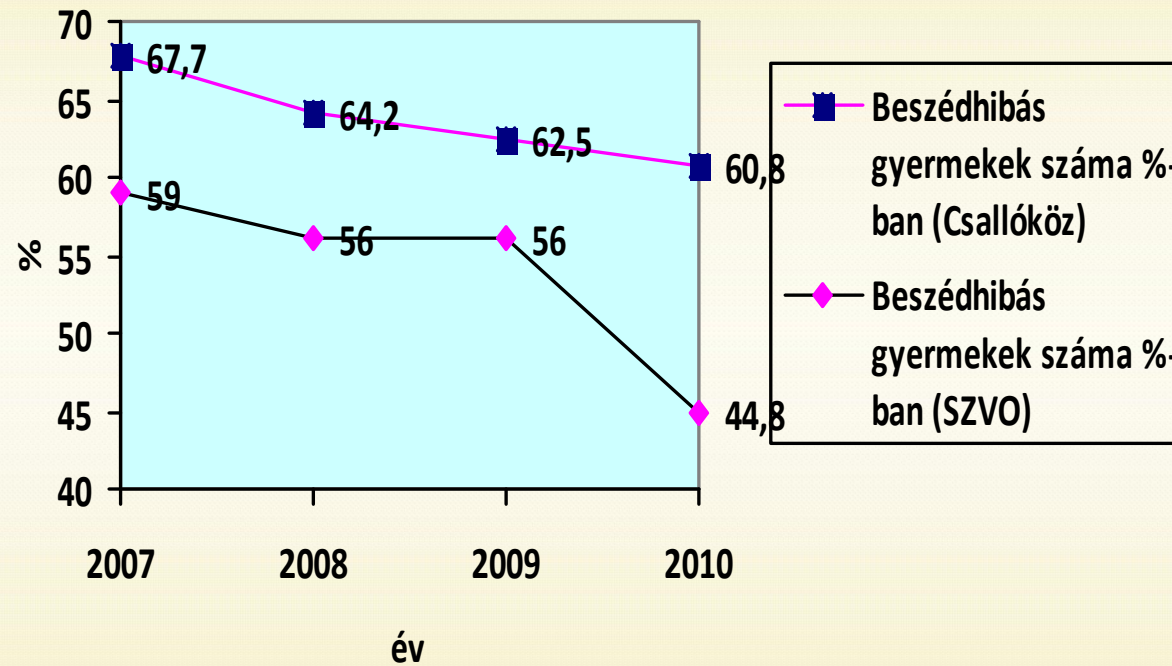
Mottó

„... add meg nekem azt a békét, hogy elfogadjam, amin nem tudok változtatni, a bátorságot, hogy megváltoztassam, amit megváltoztathatok, a bölcsességet, hogy tudjam a különbséget.”

/Gordon 1989/

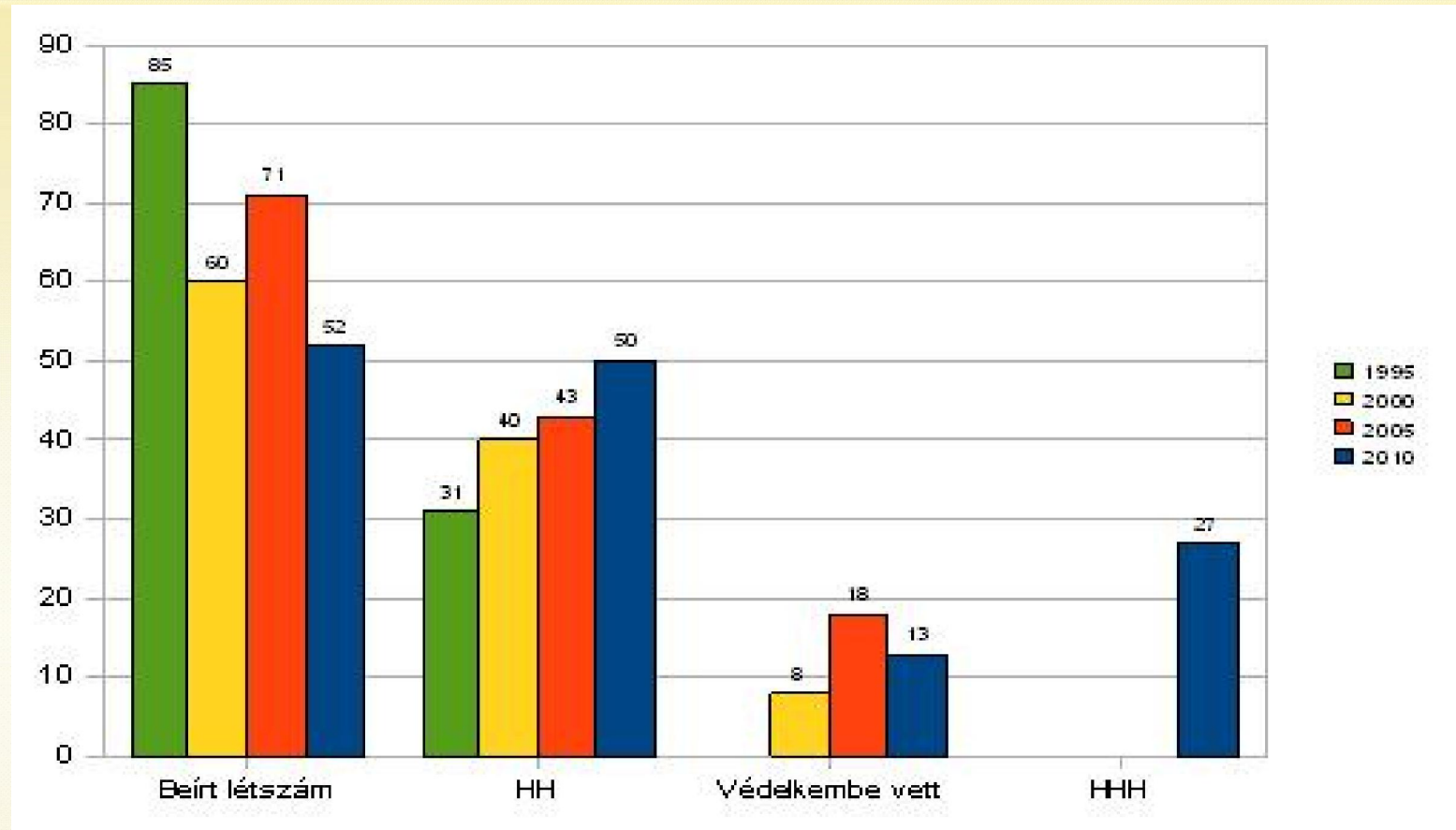
A témaválasztásom indoklása

- 255/2009 (XI.20.) az Alapprogram módosításáról szóló Kormányrendelet → felülvizsgált, módosított ONOAP
- Új vizuális tömegkultúra elterjedése(TV, videó, mobiltelefon, számítógép) → a kommunikáció beszűkül, a beszédfejlődés gátolt, elmagányosodás
- SZVÓ által kidolgozott, a gyermekek fejlődésének nyomon követését biztosító szűrő és képességmérő rendszer → Egységes Pedagógiai Szakszolgálattal való együttműködés
- Az óvoda gyermekösszetétele → halmozottan hátrányos helyzetű, cigány származású gyermekek létszámának növekedése

A témaválasztásom indoklása

- 255/2009 (XI.20.) az Alapprogram módosításáról szóló Kormányrendelet → felülvizsgált, módosított ONOAP
- Új vizuális tömegkultúra elterjedése(TV, videó, mobiltelefon, számítógép) → a kommunikáció beszűkül, a beszédfejlődés gátolt, elmagányosodás
- SZVÓ által kidolgozott, a gyermekek fejlődésének nyomon követését biztosító szűrő és képességmérő rendszer → Egységes Pedagógiai Szakszolgálattal való együttműködés
- Az óvoda gyermekösszetétele → halmozottan hátrányos helyzetű, cigány származású gyermekek létszámának növekedése

A gyermekvédelmi munka éves értékelése alapján az okok a következők:

1995-gazdasági helyzet romlása

2000-elszegényedés, munkanélküliség, lakáskörülmények romlása, zsúfolt lakásviszonyok, alapvető higiéniai feltételek hiánya

2005-a családi jövedelmek célszerűtlen elköltése, bűnözés

2010-iskolázatlanság, elhanyagoló gyermeknevelés, agresszió

Szolnok Városi Óvodák, Egységes Pedagógiai
Szakszolgálat és Pedagógiai - szakmai Szolgáltató
Intézmény

Céлом

Anyanyelvi játékgyűjtemény összeállítása jellemzői:

- a használathoz ajánlást ad
- rendszerezi a fejlesztő játékokat
- könnyen alkalmazható a gyakorlatban, megkönnyíti a felkészülést
- a halmozottan hátrányos helyzetű, roma gyermekek fejlődését segíti az esélyteremtés jegyében, a roma kulturális elemek alkalmazási lehetőségeinek megjelölésével

A vizsgálat módszerei, eszközei, dokumentumok

- **Módszer:**
családlátogatás, fogadóóra, megfigyelések, mérések
- **Eszköz:**
DIFER, MSSST
- **Dokumentumok:**
Anamnézis (kibővített)
képességmérő lapok
DIFER füzet
EPSZ szűrés eredménye, félélves értékelés
egyéni fejlesztőlapok

A vizsgált minta

Az óvodába járó halmozottan hátrányos helyzetű
gyermekek: 20 fő

ebből:

óvodáskor elején: 2 fő

óvodáskor közepén: 4 fő

óvodáskor végén , és a befejező szakaszban: 14 fő

A munkám eredménye

- A vizsgált gyermekek 90%-nak fejlődtek anyanyelvi képességei.(szemmel és füllel jól tapasztalható)
- A fejlesztőjátékok gyűjteménye elnyerte végső formáját.
- A benne szereplő roma játékok, énekek, versek mesék hatékonyan segítették fejlesztő munkánkat.

Szakmai javaslat

- Fontos, hogy ismerjük óvodásainkat, és azokat a körülményeket, amelyek már a fogantatástól érik.
- Munkánk sikeressége a gyermekekkel való pozitív érzelmi viszony meglétén múlik.
- Tisztában kell lennünk kompetencia határainkkal. Ne akarjunk hangot tanítani! Az a logopédus feladata.
- Az anyanyelvi játékokat a nap bármely szakában játszhatjuk az igényektől függően, de tartsuk szem előtt a gyermek és a csoport fejlettségi szintjét. A játékot soha ne erőltessük!
- Tudjuk, hogy minden gyermek egyéni utat jár be, más ütemben halad a többiekhez képest. Türelemmel, megértéssel, bátorítással és sok dicsérettel segítsük őt ebben!

Felhasznált irodalom

- *Az Óvodai nevelés országos alapprogramja*, Melléklet a 137/1996 (VIII.28) Kormányrendeletéhez, Szolnok, Csallóköz Úti Óvoda
- Choli Daróczi József 1999: A magyarországi roma irodalom, Dr. Bencze Lóránt szerk.: *Romológiai alapismeretek*, Corvinus Kiadó, 49-70.
- *Csallóköz Úti Óvoda Helyi Nevelési Programja*, pedagógiai program, Szolnok, Csallóköz Úti Óvoda
- Csibi Enikő 2004: A kétnyelvű cigány gyermekek iskolai pályafutásának nehézségei, in Barabás Krisztina szerk.: *Szöveggyűjtemény romológiai tanulmányokhoz*, Szolnok, Pedagógiai Szakmai és Szakszolgálat, 65-67.
- Dankó Ervinné 2000: *Nyelvi-kommunikációs nevelés az óvodában*, Okker Kiadó
- Demeter Lázár Katalin 2008: *Játszótárs*, Szentendre, Geobook Hungary Kiadó
- Dr. Gósy Mária 1993: *Beszéd és beszédviselkedés az óvodában*, Regiszter Kiadó
- Dr. Karsai Ervin 1999: A cigány népszokásokról és mesterségekről, in Dr. Bencze Lóránt szerk.: *Romológiai alapismeretek*, Corvinus Kiadó, 116-130.
- Gósy Mária 1999: *Pszicholingvisztika*, Corvina, 163-194., 198-231.
- Gönczö Ferencné: *Beszédfejlesztés és anyanyelvi nevelés*, Debrecen, Tóth Könyvkereskedés és Kiadó Kft.
- Jász Krisztina 2004: A Jász-Nagykun Szolnok megyében élő romák helyzete, in Barabás Krisztina szerk.: *Szöveggyűjtemény romológiai tanulmányokhoz*, Szolnok, Pedagógiai Szakmai és Szakszolgálat, 6-20.
- Kovács György-Bakosi Éva 1997: *Játék az óvodában*, Debrecen, Szerzői Kiadás, 215-229.
- Kovács Lajosné: *Vigyázok rád*, Százhalombatta, Gábrriel 2000 BT
- *Nemzeti etnikai kisebbség óvodai nevelésének irányelve*, I. sz. melléklet a 32/1997. (XI.5.) MKM rendelethez, Szolnok, Csallóköz Úti Óvoda
- Nyári László 1999: A cigányok zenéje és tánckultúrája, in Dr. Bencze Lóránt szerk.: *Romológiai alapismeretek*, Corvinus Kiadó, 98-116.

Perlai Rezsőné 2002: *A család és az óvoda kapcsolata, különös tekintettel a hátrányos helyzetű cigány gyermekekre*, Magyar Óvodapedagógiai Egyesület, 23-25.,34-46.

Rézműves Melinda 1999: *Roma találós kérdések*, Budapest, Fővárosi Önkormányzat Cigány Ház-Romano Kher

Román Bernadett: *Javaslatok a beszédfejlesztéshez*, Eger, Grafotip Kft.

Szegál Borisz 2000: *Roma gyermekek értelmi és szociális fejlettségének elősegítése az óvodában*, PressCoord-Alex-Typo, 17-30.

Szolnok Megyei Jogú Város Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Tervét Megalapozó Helyzetelemzés, helyzetelemzés, Szolnok, Csallóköz Úti Óvoda

Szolnok Városi Óvodák Egységes Pedagógiai Szakszolgálat és Pedagógiai Szakmai Szolgáltató Intézmény Helyi Nevelési Programja, pedagógiai program, Szolnok, Csallóköz Úti Óvoda

Thomas Gordon 1989: *T.E.T.*, Budapest, Gondolat

Tóth Erika Katalin 2008: *Szó-beszéd beszédjavító mondókák*, Budapest, Móra

Tuza Tibor 2004: Roma népismeret hónapról hónapra, *Óvodai nevelés* LVII, 231-233, 276-278, 313-314, 351-353

Tuza Tibor 2005: Roma népismeret hónapról hónapra, *Óvodai nevelés* LVIII, 14-16, 59-62, 93-95, 121-124, 157-160, 196-198

Várnagy Elemér-Várnagy Péter 2000: *A hátrányos helyzet pedagógiája*, Corvinus Kiadó, 16-30.

Kecskeméti Főiskola Tanítóképző Főiskolai Kar
Nyelv- és beszédfejlesztő Szak
2011

Köszönöm a figyelmet!

Szolnok Városi Óvodák, Egységes Pedagógiai
Szakszolgálat és Pedagógiai - szakmai Szolgáltató
Intézmény